

KRONIEK.

Handel, Professie en Genootschap.

Handel is primair een bedrijf om individueel voordeel te verkrijgen uit koop, verkoop of ruil.

Wie iets aanbiedt doet zulks om *grooter* waarde ervoor in de plaats te krijgen; wie de »offerte accepteert« heeft precies hetzelfde doel; hij wil »waar voor zijn geld«.

De handelaar weet vóór den koop gewoonlijk meer van zijn »artikel« dan de klant en (zacht gezegd), niet altijd zal hij de voor- en nadeelen van de transactie objectief in het licht stellen.

Hij doet geen »zaken voor zijne gezondheid«.

Het hoofdmotief in de handelspsyche is »hebben is hebben en krijgen is de kunst«.

Handel is concurrentie, is elkaar vliegen en klanten afvangen en moet dit zijn als de zaken zullen blijven floreeren.

Handel is openlijk en essentieel zelfzuchtig.

Als handel aan de gemeenschap een dienst bewijst, dan is dit accidenteel, voor de gemeenschap een toevallige bate, voor den handel een verliespost, want hij had er aan kunnen verdienen.

Handel is een noodzakelijk kwaad.

Handel is op zijn best eerlijk.

Dat sommige handelaren hun zaak willen en kunnen sturen op een hooger plan van menschelijkheid verzekert hun onze bewondering en diep respect.

Maar handel is (en blijft) handel, en het Kains-teeken brandt op zijn voorhoofd.

De professie noemt men een aantal speciaal ontwikkelde werkers, wier primair doel is het verleenen van hulp.

Voor de verleende diensten *moet* ook de professie contra-prestaties eischen, die gezamenlijk haar levensonderhoud vormen.

Maar honorarium voor professioneele diensten is niet het equivalent daarvan.

De professie tracht *niet* een maximum te ontvangen en een minimum te geven en nooit zal zij grooter waarde vragen dan zij gaf.

De professie zal degenen, die hare hulp zoeken voorlichten over de waarde van die hulp, óók als dit in haar eigen nadeel is.

Want de geest van de professie is *geven*, niet *krijgen* en de grondtoon van haar leven is edelmoedigheid.

De leden van één professie zijn collega's, zij zullen elkander steunen. Zij *geven* méér dan zij *ontvangen* en niettemin blijven zij zich voelen: schuldenaar van de professie.

Want zij weten, dat ál hun kunnen ten slotte zijn oorsprong vindt in het onzelfzuchtig zoeken van anderen, in het openhartig elkander leeren, in de *samen* ontvangen kostbare geschenken van den geest.

En de professie zelf blijft schuldenaar van de gemeenschap, die door haar orgaan de staat, en uit hare publieke fondsen de vernieuwing en ontwikkeling der professie mogelijk maakt.

Zij is een stuk gemeenschap, zij is haar broeders hoeder.

Tusschen deze twee nu is de oude antithese, Noem hen idealisme en practische levenszin of noem ze God en Mammon, om 't even.

Tusschen hen is géén vrede, géén bemiddeling, géén tusschenweg.

Onverbiddelijk worden wij gedrongen in een van beide kampen.

En wij?

Wij zijn bang geworden om arm te zijn. Wij lachen om iemand, die armoe zoekt om zijn innerlijk leven te vereenvoudigen en misschien te redden.

Wij gelooven hem niet, wij zoeken zijn bijbedoelingen. Wij missen zelfs de kracht der verbeelding om het wonder te zien der oude ascese: de bevrijding van materiele banden, de onafhankelijkheid van al wat mensch is, de moed om onzen weg te gaan zooals we *zijn* met wat we *doen* en niet zooals we *schijnen* met wat we *hebben*, het recht om met ons leven te gooien, ons moreel te trainen voor elken strijd.

De vrees voor armoede is onder de intellectueelen, het grootste zedelijke kwaad, dat de »beschaving« hun gebracht heeft.

Deze losse gedachten, niet aan een Hollandsch brein ontsproten, maar direct uit Amerika geïmporteerd, worden zeer in het bijzonder ter overdenking aanbevolen aan »*een onbepaald aantal personen, die in hunne samenkomsten en in hunne gemeenschappelijke handelingen uitsluitend ideëele belangen behartigen met de bedoeling de door hen gekweekte idealen zooveel mogelijk individueel en in de maatschappij te verwezenlijken*«, aan het N. T. G.
